

Делибашиитѣ, които не се оказали благонадеждень елементъ за охраната на вътрешния редъ въ държавата, били замѣнени отъ турското правителство съ сеймени¹⁾, а по-късно, при устройството на вилаетитѣ въ 1864 год. въ времето на Митхадъ Паша, съ заптии и войска, създадени по европейски образецъ, — отъ когато е започнала да се чувствува нацѣлно силата и авторитета на централната турска властъ.

Епохата на последнитѣ яничери, кържалиитѣ, делибашиитѣ, завѣрата, а отчасти и на чумата и сейменитѣ, е известна въ паметта и съзнанието на нашитѣ бащи и дѣди подъ името „размирни и усилни год.“, за които не веднажъ сме слушали да ни се разправя, като на деца, отъ бащи и майки, и за които ни пѣе и пѣсенята: „Година, година, усилни размирни“.

IV. Севлиево презъ време на завѣрата.

Прѣзъ време на „завѣрата“ или грѣцкото въстание (хетерия) въ 1821 г., когато турцитѣ, разирени и въбсени отъ въстанието на гърцитѣ, сж прозвили всичката си азиатска стрѣвъ и фанатизмъ спрѣмо християнскитѣ населения въ Европейска Турция, а най-вече въ Гърция, гдето съ стотици хиляди души сж били избити и потурчени, и въ Севлиево не е минало мирно и тихо. И тукъ, както почти навѣждѣ другаде въ България, населението е било подложено на небивалъ и нечутъ до тогава тероръ отъ страна на агарянатѣ, и сж били дадени много скжпи жертви.

Следъ като предварително прибрали оржжието на българитѣ, турцитѣ го ударили на безчинства, грабежъ и убийства и всѣки моментъ заплашвали първитѣ съ поголовна сѣчъ. Турцитѣ сж безчестили женитѣ, яхали сж по срѣдъ бѣлъ день мжжетѣ като коне, и безпричинно убивали когото искали. Отъ голѣмъ страхъ населението е започнало да се не показва изъ улицитѣ и се крие гдето завърне. Жертва, обаче, на турската свирепостъ и отмъщение сж ставали най-много първенцитѣ българи.

Това положение, презъ което българинътъ не е могаль да види бѣлъ свѣтъ, е траяло цѣли четири седмици.

¹⁾ Сейменитѣ били по-вечето арнаути и сж били облѣчени съ бѣли фустанели. При ходенето си изъ селата за ядене и пиене, подобно на делибашиитѣ, послѣднитѣ нищо не заплащали. Освенъ това, никой стопанинъ не е билъ въ състояние да спаси честта на жена си и дъщеря си. Обикновено сейменитѣ оставали да ношуватъ въ оная кжща, гдето е имало красиво момиче или млада и хубава булка.